

Uusi tartuntatautilaki – mitä se on tuonut tullessaan hygieniahoitajan työhön?

Näkökulma pth:n sote-kenttä
13.3.2018

Marja Tapanainen
Hygieniahoitaja
Shp tt-hoitaja

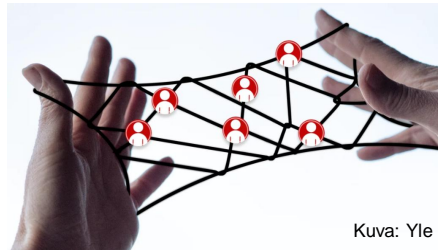
Sh YAMK, AmO

Uusi tartuntatautilaki sai liikkeelle

Tiivistä yhteistyötä organisaation sisällä ja ulkopuolella

- Infot esh, pth ja yksityisen sektorin edustajille
- Shp:n johdon linjaus – jalkautuminen esh:sta
- Kuntayhtymien johdon sitoutuminen – face to face tapaamiset - esimiesinfot
- Yksityisten hoitoyksiköiden esimiesten tapaamiset

Kuva: Yle

”Markkinointikirje” sähköpostilla

SHP alueen sote-yksiköt

Sähköpostijakelusta 4.5.
Uusi tartuntatautilaki ja henkilöstön
rokotukset

Sairaalahygieniyksikkö
04/2016
mt

Palveluntuottaja yhteensä 122	Toimipai	Palvelualue	Palveluala väliyhtiö	Hoitopaikka
Statukset:	Maakunnat			
	Etelä-Pohjanmaa			
Toiminna, Toiminna, muutos käsittelyssä		Kaikki	Laitoshoido, Asumispalvelut, Muut luvanvaraiset palvelut, Kotipalvelu, Päivätoiminta, Asumispalvelut	Ei määritelty, Toimipaikka Kotikäynti, Toimipaikka ja kotikäynti
Lupaviranomaiset	Kunnat			
LSSAVI, VALVIRA	Kaikki			

Ihmisen terveyden tähden

"Työkaluja"

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Uusi tartuntatautilaki 1227/2016

**17 §
Hoitoon liittyvien infektioiden torjunta**

Terveydenhuollon ja sosiaalihuollon toimintayksikön on torjuttava suunnitelmallisesti hoitoon liittyviä infektioita. Toimet on sovittettava yhteen terveydenhuoltolain 8 §:ssä säädettyjen potilasturvallisuutta edistävien toimien kanssa.

Toimintayksikön johtajan on seurattava tartuntatautiin ja lääkkeille erittäin vastustuskykyisten mikrobin esiintymistä ja huolehdittava tartunnan torjunnasta. Toimintayksikön on huolehdittava potilaiden, asiakkaiden ja henkilökunnan tarkoituksenmukaisesta suojauksesta ja sijoittamisesta sekä mikrobiäkkeiden asianmukaisesta käytöstä.

Toimintayksikön johtajan on käytettävä apunaan tartuntatautiin torjuntaan perehtyneitä terveydenhuollon ammattihenkilöitä ja sovittettava toimintansa yhteen kunnan tai kuntayhtymän toteuttamien toimien sekä valtakunnallisten hoitoon liittyvien infektioiden torjuntaohjelmien kanssa.

Shp:n infektioihteille paljon velvoitteita myös!

OHIAUS

Ohje moniresistenttien mikrobin tartunnantorjunnasta

OHIAUS

Näkökulmia sosiaalihuollon palvelujen turvallisuuteen

Päiväty 2017

Olli Saarelahti
Riitta Kinnunen
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
PL 30 (Mannerheimintie 106)
00031 Helsinki
Puhelin: 029 524 6000
www.thl.fi

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri www.epshp.fi

Ihmisen terveyden tähden

Vaikuttamista - lausuntoja

Näkökulmia hoitoon liittyvien infektioiden torjuntaa akuuttivuodeosastolla

- Tarttuvien tautien ja moniresistenttien mikrobin tartunnan torjunnassa tulee huomioida asianmukaisesti tilaratkaisut. Akuuttivuodeosasto hoidossa olevien potilaiden riskit hoitoon liittyville infektioille ovat korkeat.
- **Moniresistenttien mikrobin kantajien määrä terveyskeskusten akuuttihoiosastoilla on merkittävä. Lisäksi vuosittain on viikkojen ajan eristyksiä influenssa- sekä norovirus-epidemioiden vuoksi. Eristystä (1 hengen huone wc- ja suihkutilalla) vaativia potilaita on osastolla nykyään lukuisia samanaikaisesti. Huomioitava on myös suojaeristystä tarvitsevien potilaiden sijoittaminen. Näiden lisäksi kosketusvarotoimia noudatetaan myös esim. Clostridium difficile ja haavapotilaat.**
- **Meidän alueella on kokemus siitä, että lyhyet hoitokaksot (jatkuva paluu-meno-paluuliikenne) ja jatkuvat tiloista johtuvat potilashuonevaihtojen seurauksena MRSA-leviämisen riski moninkertaistuu. Tulevaisuudessa akuuttivuodeosastojen kautta potilaita siirtyy eri puolella maakunnan hoitoyksiköitä ja nämä SOTE-keskusten osastot voivat toimia tehokkaana tartuntojen levittäjinä. Tarve 1- ja 2 hengen potilaista huoneille omalla wc- suihkutilalla on tämän vaatimus akuuttivuodeosasto toiminnalle.**
- Lisäksi tutkimus- ja hoitovälineiden puhdistamista sekä desinfektiota varten tulee olla asianmukainen laitteisto (instrumenttipesukone sekä desinfiointi huuhtelulaite, uudet standardit) sekä asianmukaiset erilliset huolto- ja siivoushuoneet. Lukuisten eristysten vuoksi on huolehdittava myös riittävästä ja asianmukaisesti siivouksesta päivittäin sekä potilasvaihtojen yhteydessä.
- Lääkehuoneissa tulee olla asianmukainen turvakaappi lääkkeiden käyttökuntoon saattamista varten. Euroopan GMP-ohjeisto, Fimea.
- + vuodeosastojen tilaselvitys ss, huoneet, saniteetti, huoltotilat jne.

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri 24.5.2017
www.epshp.fi

Ihmisen terveyden tähden

EPSHP hygieniahoitajaresurssit

Ihmisen terveyden tähden

Shp jäsenkunta on 19, väestöpohja n. 198 800 (väestötiedot 1.1.2015)

Municipality	Hygiene Staff	Notes
Kanta-Häme (Kalisvesi)	22 832	hygieniä- ja hoivaohitaja (työpano 30 %)
Kauhava	14 736	Ei omaa hoitajia
Seinäjoki	65 726	100 % hygieniahoitaja, tthoitaja (työpano 30 %)
Swopohjan terveyskeskittämälaitosryhymä	23 152	100 % hygieniahoitaja, tthoitaja
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	3	3 hygieniahoitajaa ja infektio lääkäri
EPSHP alueen hygieniahoitajaresurssit	15 556	50 % hygieniahoitaja (lomat ym. hoitajat tyoajasta)

www.epshp.fi

Erikoissairaanhoito

- Oh/hygis Anneli Panttila
- Hygis Minna Ijäs
- Hygis Marja Tapanainen
- Ph/osastosihteeri Marja-Terttu Kettumäki

www.epshp.fi

Ihmisen terveyden tähden

Kivinen polku - vai yhteistyön mahdollisuus?

• §17 + HALT-3

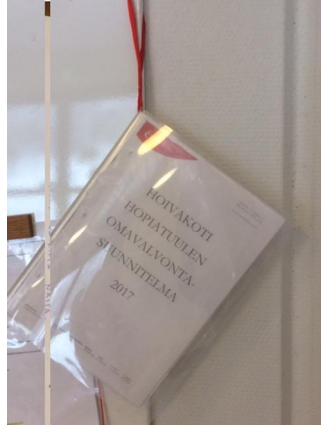

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri

www.epshp.fi

Omaavontasuunnitelma

- Omaavontasuunnitelmat esille ja tarkasteluun
- Valmispaketti, jota on helppo konkreetialla täydentää
- Seurantalukujen käyttö sisäisestä omaavontaa
  - Käsihuuhdekulutukset
  - HLI % jne.

HALT-3

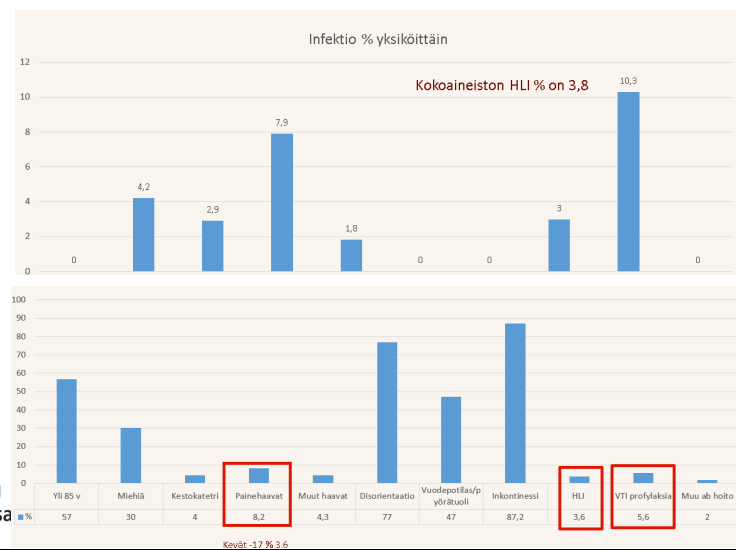
- Yksiköt mukaan
- Esimies- ja hygieniayhdyshenkilö sh/Ih koulutustilaisuudet max 2 h
- Tavoite, että hygieniahoitaja toimii taka-alalla

HALT-3

- Tutkimusaamun jälkeen kaffit ja rupattelua tulevasta
- Palvelukodin johtajan ideasta syntyi vastaavien sairaanhoitajien koulutus tukemaan hygieniayhdyshenkilön työtä

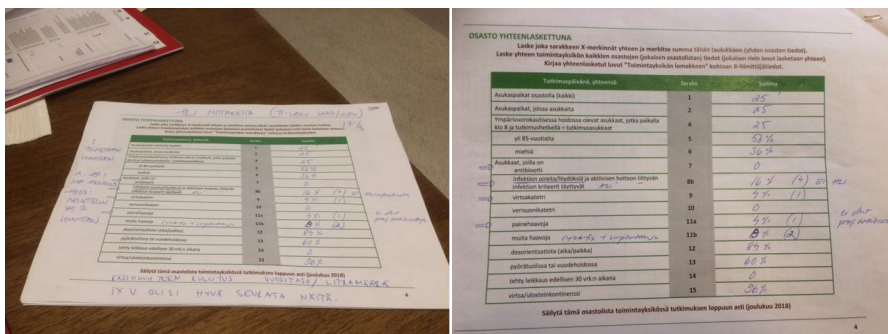
Saadun tiedon hyödyntäminen!

Käsihuuhdekulutuksen seuranta myös asumispalveluyksiköihin (keva, vanhuksset)

Kulutus litroina 2016	Asukasmäärä	Litrat/12/asukkaiden lkm
55	32	0,14
186	24	0,64
Ei tietoa	34	
342	38	0,75
377	55	0,57
85	16	0,44
Ei tietoa	15	
Ei tietoa	33	
160	39	0,34
Ei tietoa	18	

HALT-3 osastolomake jatkokäyttöön

Hoitoneuvottelu ½ vuosittain, osastolistauksen käyttö kuten RAI:ssa

Valtioneuvosto asetus 146/2017

2 luku 6§

Kunnan tehtävät

- Huolehdittava tartuntatautien ehkäisyyn liittyvästä terveysneuvonnasta
- Huolehdittava suonensisäisesti huumeita käyttävien käyttövälineiden vaihtamisesta tartuntatautien torjunnan edellyttämän tarpeen mukaan

Paljon töitä tehtävänä!

4 luku 13 §

Terveydenhuollon ja sosiaalihuollon toimintayksiköiden on annettava säännöllisesti sairaanhoitopiirin kuntayhtymälle hoitoon liittyvien infektioiden ehkäisyä ja torjuntaa koskevia tietoja sekä osallistuttava niiden esiintyvyyttä ja torjuntaa koskeviin selvityksiin.

- Pitkäaikaishoidon HALT-3 tutkimus syksyllä 2017 (loka-marraskuu)
- asia on vireillä kaikissa kuntayhtymissä/kunnissa → 50 yksikköä osallistui

Etelä-Pohjanmaan
sairaanhoitopiiri

www.epshp.fi

Haasteita riittää

- Hygieniahoitajan työpanos – oikeisiin asioihin
- Vakiintuneiden seurantakäytäntöjen luominen
- Alueen yhteiset pelisäännöt (seuranta mittarit) → johdon sitoutuminen, ostopalvelusopimukset
- Yhteystietojen ylläpito
- Riittävän koulutuksen tarjoaminen → verkostot
- Epidemioista tiedottaminen
  - Hoitoyksikkö – sairaala
  - Hoitoyksiköt – ensihoito jne. ja
  - Infektioiden torjuntatiimit!

Etelä-Pohjanmaan
sairaanhoitopiiri

www.epshp.fi

Kiitos!

Kuva: Krista Luoma